

Nr 151.

Av herrar **Mårtensson** och **Frankenberg**, i anledning av *Kungl. Maj:ts förslag angående statsbidrag till undervisning i slöjd vid folkskola, mindre folkskola eller särskild slöjdskola.*

I årets statsverksproposition har Kungl. Maj:t föreslagit ändringar i gällande grunder för statsbidrag till undervisning i slöjd vid folkskola, mindre folkskola eller särskild slöjdskola. Därvidlag har Kungl. Maj:t bland annat föreslagit, att minimiarvodet per undervisningstimme skulle nedsättas från 1 krona 20 öre till 1 krona, samt att statsbidraget skulle i motsvarande grad nedsättas från 1 krona 8 öre till 90 öre per timme.

Statskontoret framlade ovan refererade förslag under erkännande av att det kunde förefalla mindre lämpligt att sänka detta relativt låga arvode. Men statskontoret fann tillika, att en dylik sänkning kunde försvaras med att slöjdundervisningen utgjorde bisyssla åt lärare vid folk- och småskolorna. Nu visar det sig dock, enligt vad skolöverstyrelsen meddelat, att det förefinnes icke mindre än 1,941 speciallärare i slöjd, som av denna anställning oftast helt, i allt fall väsentligen, ha sin utkomst. I dessa fall synes statskontoret efter dess eget uttalande att döma icke ha förebragt några skäl för en nedsättning av minimiarvodet.

Föredragande departementschefen har i statsverkspropositionen anført, att skoldistriktens utgifter för ifrågavarande lärares avlöning minskades med en sjättedel, samtidigt med att statens utgifter för ändamålet nedsattes. Yttrandet är i väsentlig utsträckning oriktigt. När det gäller de 1,941 speciallärarna i slöjd, äro dessas löner fastställda vid tjänstens besättande, varför en minskning av statsbidraget blott betyder en ökning av den kommunala delen i vederbörande lärares avlöning. Ofta äro också — som skolöverstyrelsen påpekat — slöjdlärartjänsterna i och för beredande av pensionrätt åt tjänsteinnehavaren reglerade jämlikt § 5 i reglementet för statens pensionsanstalt. Det är uppenbart, att dessa tjänsteregleringar äro baserade på nuvarande avlönings- och statsbidragsbestämmelser. Därjämte torde skoldistriktet i icke få fall vid ledigförklarandet av en lärartjänst jämte befattningen som slöjdlärare bundit sig vid arvoden för slöjdundervisningen, icke understigande nu utgående minimiarvoden. Även i dessa fall blir föreslagen besparing för statsverket förbunden med en motsvarande ökning av de kommunala utgifterna. Under sådana omständigheter vinnes i ovan anförda fall icke den besparing i de offentliga utgifterna, som av departementschefen felaktigt förutsatts.

Med åberopande av vad ovan anförts hemställes därför,

att riksdagen måtte besluta att godkänna de av Kungl. Maj:t föreslagna ändringarna i gällande grunder för statsbidrag till undervisningen i slöjd vid folkskolor, mindre folkskolor eller särskilda slöjdskolor med det undantag, att statsbidrag enligt nu gällande grunder måtte utgå i sådana fall, då den för nämnda undervisning anställda läraren har sin väsentliga utkomst av denna anställning eller då vederbörande skoldistrikt vid tjänstens annonsering eller annorledes före den 1 januari 1933 bundit sig för utbetalande av minst nu gällande minimiarvode.

Stockholm den 21 januari 1933.

J. V. Mårtensson.

Evert Frankenberg.
